

kikorhadt közepéből pedig már egy 9 cm. átmérőjű, makkról kelt fa vágatott le s most ujból valamennyi megeredt.

Az öregebb vágások között, munkások hiányában, csonkolatlanul maradt egyik vágás kiválik az által, hogy a szomszéd terület fiatalabb sarjai egyenlő minőségű talaj, fekvés s ugyanazon fanem mellett vastagsági és magassági növekvésben szembetűnőleg jóval felülmúlták. Ezen körülmény feljogosít azon állításra, hogy a csonkolás folytán szebb és haszonvehetőbb törzsek nyerhetők.

A csonkolást vállalkozók hiányában pénzért is érdemes eszközöltetni; azonban itt, nehéz munkája daczára, szívesen szoktak másodából vállalkozni távolabb vidékiek is, kik a tuskófát részint helyben, részint faszegényebb vidékre szállítva, jó áron adják el, mivel a köznép a hasábfánál jobb tűzereje miatt igen becsüli. A múlt télen az erdőben egy ürköbméter tuskó 2 frt 30 krért kelt. Egyébiránt az árviszonyok szerint, de mindig $\frac{1}{4}$ öl hasábfá árába számítanak egy közönséges kocsiderék tuskót, melynek tömege alig több egy ürköbméternél.

Nagy Sándor.

Titkári jelentés az Országos Erdészeti-Egyesület 1882-dik évi közgyűlésén.

Előadta: Horyáth Sándor.

Tisztelt közgyűlés! Múlt évi közgyűlésünk óta tudvalevőleg csak nyolcz hónap folyt le s ezen rövid idő alatt sem az erdészet terén, sem egyesületünk kebelében nem fordultak elő olyan kiválóbb fontosságú események, melyek különös jelentőségű határozatokra, vagy nagyobb horderővel bíró intézkedésekre adtak volna alkalmat.

Munkálkodásunk így mindvégig az állandó, programmszerű tevékenység határai között mozogván, jelentésem, mely-

ben a történeteket vázolni óhajtom, nagyobb érdeket keltő mozzanatok hiányában, csak egészben tekintve nyújthat hű képet az elért eredményről.

Az előadandók sorában legyen szabad mindenekelőtt megemlítenem, hogy mult évi közgyűlésünknek határozatai minden irányban teljesítették.

Azon hattagu küldöttség, mely megbízást nyert volt, hogy nm. báró Kemény Gábor földmivelés-, ipar- és kereskedelmi minster urnak tiszteletbeli taggá történt megválasztása alkalmából egyesületünk oklevelét átadja, e tiszteben még az év első napjaiban eljárta s már a január 22-ki ülésen jelenthette a választmánynak, hogy minster ő excja egyesületünknek ezen elismerésről tanuskodó kitüntetését köszönettel elfogadni méltóztatott.

A községi és más kopár erdőterületek beerdősítése ügyében hozott határozata mult évi közgyűlésünknek szintén teljesítve lett, a mennyiben igazgató választmányunk utalva azon körülményre, hogy az erdősítések gyors előhaladását kisebb birtokosainknál főleg az ültetésekhez szükségelt csemete-készlet hiánya gátolja, indokolt előterjesztésben felkérte a vallás- és közoktatásügyi minsteriumot, hogy e baj orvoslása czéljából a népiskolák mellett fennálló faiskolákban a gyümölcsfa-tenyésztés mellett az erdősítésekre használt erdei csemeték nevelését is elrendelni méltóztatnék.

E feliratunkat, melyben az eszme kivitelére vonatkozó javaslatainkat részletesen is kifejtettük, az „Erdészeti Lapok”-ból már ismeri a t. közgyűlés, bővebb ismertetése helyett tehát csak annyit vagyok bátor még kiegészítésül megemlíteni, hogy ugyanezen ügy érdekében a nagymélt. földmivelési minsteriumhoz is feliratot intéztünk, s ebben is felsorolva azon nehézségeket, melyekkel a kisebb erdőbirtokosoknak törvényes kötelezettségeik teljesítésénél megküzdenniök kell, ezen minis-

teriumnak is különös figyelmébe ajánltuk azon sajnos körülményt, hogy míg Németországból millió és millió számra küldetnek szét az erdei csemeték egész a távol keleti tartományokig, addig hazánkban még a nagyobb uradalmak is csak szűken vannak ellátva ültető anyaggal, eladási célra berendezett csemete-telepeink pedig egyáltalában nincsenek úgy, hogy a kisebb birtokosok, kik szakértő személyzettel még nem birhatnak s ennélfogva szükségleteiket maguk nem is képesek előállítani, vagy a külföldről kénytelenek drága pénzen beszerezni igen gyakran rosz minőségű készleteiket, vagy általában véve abban kell hogy hagyják erdősítési kísérleteiket.

Ezért, bár jól tudtuk, hogy a magas kormány már eddig is több rendbeli üdvös intézkedést tett e baj orvoslására, újlag is szükségesnek láttuk felkérni a nagyméltóságu földmívelési ministeriumot, hogy a csemete-tenyésztést a kincstári erdőbirtokokon az eddiginél jóval nagyobb mérvben kiterjeszteni kegyeskednék, hogy így a kincstári készletek feleslegéből a kisebb birtokosok is méltányos árak mellett szerezhessék be az ültetésekhez szükséges anyagot.

Az erdősítések érdekében tett ezen lépések mellett más irányban is megkísértette a választmány érdeklődést keltetni erdészeti ügyeink iránt. Így midőn nem régiben arról értesült, hogy egyik tekintélyes pénzintézetünk, a magyar általános biztosító társaság, igen jelentékeny összegeket szavazott meg ösztöndíjképen a mezőgazdasági tanintézeteknek, czélszerűnek találta a bőkezűen adakozó intézetnek figyelmét az erdészeti tanintézetekre is felhívni, különösen kiemelvén ezek között a szegedi erdőőri szakiskolát, mely, mint tudva van, állami jellege daczára is, részben Szeged sz. királyi város áldozatkész hozzájárulásából alapittatik s gyorsabb felvirágzása is csak úgy remélhető, ha a szegény sorsu tanulók ellátási költségeihez az

állam által e célra engedélyezett összegeken felül a magánosok és testületek is minél többen hozzájárulnak alapítványaikkal.

A napi érdekű kérdések közül különösen kettőt emelhetek ki, mely élenkebben foglalkoztatta a közönséget, s a mely választmányunk tárgyalásain is szőnyegre került. Az erdő-égések gyakori ismétlődése által előidézett aggályokat, és a vadászati jegyadó ügyével kapcsolatosan felmerült panaszokat, melyek a kártékony ragadozó vadak elszaporodását a vadászat gyakorlatának megszorításából eredőnek mondták.

Az első bajt illetőleg sokféle oldalról lehetett hallani azt a véleményt, hogy az erdő-égések egy nagy része legelőnyerés céljából szándékosan idéztetik elő, ennél fogva választmányunk kebelében is felvettetett az a kérdés, vajjon nem volna-e indokolt illetékes helyen odahatni, hogy az erdőtörvény idevágó intézkedései megfelelő kiegészítés által hatályosabbá tétessenek.

Megállapodások azonban sem ebben az ügyben, sem a vadászati jegyadóval kapcsolatos kérdésekben nem létesülhettek, mert a határozathozatalt azon időre kellett elhalasztani, midőn erre vonatkozólag az ezen kérdések felvetője részéről bejelentett indítványok előterjesztetnek.

Bizottsági és választmányi üléseink tárgyalásai közül mint legfontosabbakat kellene továbbá kiemelnem azokat a megállapodásokat, melyek az egyesületünkhöz tartozó magyar erdő-tisztek és erdészeti altisztek segélyezésére szolgáló új alapítvány megalkotására vonatkoznak. — Miután azonban erre vonatkozó tanácskozásaink eredménye kész javaslat alakjában még az ülés folyamán elő lesz terjesztve a tisztelt közgyűlésnek, részletek felemlítése helyett csak egyet vagyok bátorítten megjegyezni, nevezetesen azt, hogy ennek az új alapítványnak a megalkotásával el lesz hártva egyszersmind minden szemrehányás, mely egyesületünket azon tartózkodó magatartásért érthette volna, melyet ezelőtt 3 évvel a magyar gazdák

és erdészek nyugdíj- és segély-egyesületének megalkotására alakult mozgalommal szemben tanusított. Mindenesetre megnyugtató igazolásul szolgálhat egyesületünkre nézve az a körülmény, hogy ugyanakkor, a midőn mi ez új alapítványt letenni készülünk, a magyar erdőtiszttek és erdészeti altiszttek segélyezésére, az említett mozgalom hívei is belátni kénytelenek, hogy széles alapra fektetett nyugdíjszövetkezetet alkotni a gazdák és erdészek egységes szervezettel nem bíró testületében nem lehet, s hogy rájuk nézve sem marad más út hátra, mint hogy a hozzájuk csatlakozóknak anyagi támogatásáról — úgy, miként mi tesszük — a segélyezés szerény, de biztos eszközeivel gondoskodjanak.

Örömmel jelenthetem másfelől a tisztelt közgyűlésnek, hogy az alkotandó alapítvány javára a segélyezés eszmájének indítványozója, Bedő Albert, érdemes első alelnökünk részéről már is két jelentékeny adomány szolgáltatott át pénztárunknak, nevezetesen egy 100 frtos összeg, melylyel sajátjából kíván hozzájárulni a tőke gyarapításához, és egy 1000 frtos pénztári jegy, melyet Haas Adolf tisztelt tagtársunk nevében szolgáltatott át pénztárunknak azon megjegyzéssel, hogy miután az adományozó az ő belátására bízta annak megítélését, hogy minő jótékony erdészeti célra lehetne azt legcélszerűbben felhasználni, ezt az összeget is a magyar erdőtiszttek s erdészeti altiszttek segélyezési alapítványának növelésére kívánja fordítani s csak azt óhajtja kikötni, hogy a tőke után ez év végeig befolyó kamatok már ez évben a kitűzött segélyezésre használtassanak fel. Bár ezen adományok elfogadása iránt s a most említett feltétel felett a tisztelt közgyűlés csak az új alapítvány javaslatának letárgyalása után határozhat, mindamellett már most bátor vagyok tiszteletteljesen kérni a közgyűlést, hogy a nemeskeblű adományozóknak egyesületünk nevében köszönetet szavazni kegyeskednék.

Az erdészeti érdekeinek külső képviselésére csak egyszer volt alkalma egyesületünknek, akkor t. i., midőn a nagyméltóságú földmívelési ministerium részéről felhivattunk, hogy azon központi vegyes bizottságba, mely a trieszti kiállítás iránt érdeklődő magyar kiállítók tájékoztatásával s érdekeik egy séges képviselésével bízott meg, részünkről is egy tagot jelöljünk ki.

E felhívást egyesületünk készséggel teljesítette s felirában egyszersmind megjelölte azon álláspontot is, melyet a kiállítással szemben elfoglalt. Az idő t. i., mely a kiállítóknak az első felhívástól a megnyitásig rendelkezésre állott, annyira rövid volt, s másfelől a magyar erdőbirtokosok és fakereskedők egy része is oly kevésbé tekinthette magát érdekeltnek e kiállítás által, hogy erdőterményeinknek egyetemes bemutatását sikeresen előkészíteni, véleményünk szerint, nem lehetett. Felirátunkban tehát azt ajánlottuk, hogy a magyar erdészeti egyetemes képviseltetése helyett csupán azon termékek állittassanak ki, melyek a trieszti piacon megfordulnak, vagy a melyeknek megismertetése kereskedelmi érdekeinket előmozdithatja.

Áttérve irodalmi tevékenységünk ismertetésére, annak fokozódását jelezhetem, a mennyiben megemlíthetem, hogy az igazgató-választmány határozatából vállalatainkat ismét egy ujjal szaporítottuk, az „Erdészeti Rendeletek Tára“-val, melyből az első évfolyam már megjelent s néhány példány kivételével már el is fogyott. Lehetővé tette továbbá egyesületünk, hogy az „Erdészeti Lapok“-ban megjelent „Rügy- és levélkules“ czimű hasznos kézikönyv külön kiadásban is megjelenjék, s miként más kiadványaink, ez is jelentékenyen mérsékelt áron legyen megszerezhető az egyesület tagjai által.

Irodalmi pályázataink közül a nagyobbak csak a jövő évben járnak le, a futóhomok-területek megkötését és erdőgazdasági kezelését tárgyazó 40 aranyos kisebb pályázatnak

azonban már ezuttal be kellene jelentenem eredményét, azonban sajnálattal kell megjegyeznem, hogy e pályázatra a kitűzött határidőig egyetlen pályamunka sem érkezett be, úgy, hogy a választmány indítatva érezte magát, az eredeti határidőt 1883. márcziushó 31-éig meghosszabbítani. Miután a mostani sikertelenségnek okát leginkább a rendelkezésre álló idő rövidségében kell keresnünk, nincs okunk kétkedni, hogy a választmány ezen újabb intézkedése célhoz vezet, s egy év múlva már a homokkötésekről is birni fogunk oly népszerű nyelven irt kézikönyvet, mely erdőbirtokosainknak a homoki erdőgazdaság kérdéseiben biztos utmutatással szolgálhat.

Állandó irodalmi vállalatainkról felesleges volna itt részletesen megemlékezni, mert az „Erdészeti Lapok“-nak irányát s folyton gazdagodó tartalmát a tisztelt közgyűlésnek minden tagja közvetlen tapasztalatokból ismeri. Az „Erdészeti Zsebnaptár“-ról pedig szintén elég annyit említeni, hogy az első évfolyam teljesen elkelt, a második pedig már munkában van s lehető bő és javított tartalommal közelebbről megjelenik.

Az elősoroltak kiegészítéséül egyesületi ügyvitelünkről kellene még megemlékezni; folyó ügyeink ismertetése azonban rövidre foglalva is több időt venne igénybe, mint a mennyi ezuttal rendelkezésre áll, legyen szabad tehát áttérnem anyagi viszonyaink vázolására.

Bevételeink az év első napjától kezdve e hó 18-ikáig összesen 21.845 frt 43 krt, kiadásaink pedig 13.272 frt 56 krt tesznek. Pénztári készletünk e szerint 8572 frt 87 krt tesz ki, mely összegből 4000 frt a hazai első takarékpénztárban, 4000 frt az egyesült budapesti fővárosi takarékpénztárban és 572 frt 87 kr egyesületünk kézi pénztárában van elhelyezve. Ugyanitt őriztetik letétkép egy 550 frtról szóló takarékpénztári könyvecske is, melyben a Deák Ferencz alapítvány 1881-dik évi, még ki nem adott pályadíja van elhelyezve.

Bevételeinkből 3867 frt 50 kr mult évi pénztári maradékot képez, 1898 frt alaptőke-törlesztésre, 1142 frt 6 kr a magyar erdőtisztek és erdészeti altisztek segélyezési alapítványára és végül 3 frt a Wagner Károly alapítvány javára folyt be. Rendes bevételünk tehát ezen három utóbbi összeg leszámítása után 18.802 frt 37 kr-ra számítható.

Viszont azonban a kiadások összegében is 10.037 frt 5 kr oly részletet képez, mely az alaptőkének adatott át s mint ilyen értékpapírok vásárlására fordítottatott. A valódi tényleges kiadás tehát a letelt 8 hónap alatt csak 3235 frt 51 kr volt. Bizton remélhetjük tehát, hogy a tényleges eredmény az év végével a tisztelt közgyűlés által jóváhagyott költségvetéshez képest igen kedvező lesz.

Hasonló kedvező jelentést terjeszthetnek elő egyesületünk alapítványi vagyonának állásáról is. Alapítványi számadásaink szerint ugyanis egyesületünknek jelenleg a következő értékpapirjai vannak a magyar földhitelintézetnél elhelyezve:

5 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ -os záloglevelekben	19.000	frt — kr,
5 ⁰ / ₀ -os záloglevelekben	41.000	„ — „
4 ⁰ / ₀ -os aranyrentékben	15.100	„ — „
szőlő-dézsma váltási kötvényekben . . .	8.000	„ — „
egységes államkötvényekben	200	„ — „
összesen tehát értékpapirokban	83.300	frt — kr,

hozzászámítva ehhez az alapító tagok

magánkötvényeivel biztosított összegeket	70.461	„ 13 krt,
és az alapítványi pénztár készpénzkészletét	121	„ 49 kr-al,
az alapítványi vagyon összegét	153.882	frt 62 kr-ra

tehetjük, holott a mult évi közgyűlés al-

kalmával tőkevagyonunk összesen . 140.217 „ 92 krt

tett s így a szaporulat a letelt nyolcz

hónap alatt 13.664 frt 70 krt.

Az előbb kimutatott 153.882 frt 62 krnyi vagyonkészletben azonban az „Erdészeti Lapok“-ba fektetett 6000 forintnyi tőke nincs befoglalva, ezzel együtt tehát egyesületünk tőkevagyonra kerekszámban 160.000 frtot tesz.

Anyagi fejlődésünkkel arányban fokozódott az egyesületünk iránti érdeklődés is, a mennyiben tagtársaink száma mult közgyűlésünk óta 9 alapító, 63 rendes és 1 tiszteletbeli taggal szaporodott, úgy, hogy egyesületünknek jelenleg 643 alapító, 509 rendes, 5 tiszteletbeli és 1 pártoló tagja, vagyis összesen 1158 tagja van.

Ujonnan belépett tagtársainknak névsora a megelőző választmányi ülések jegyzőkönyveiben már közzététetett, ezuttal tehát csak a tegnapi ülésen felvetteket van szerencsém névszerint is bejelenteni.

a) alapító tagok lettek:

Wagner Gusztáv, m. k. erdész és Wolfinaui Wolf Attila, m. kir. erdőgyakornok egyenként 200 forinttal kötvényben; Lán c z y Gyula, m. kir. főerdész, Hoós Ernő, m. kir. erdőgyakornok, Siegmund Adolf, városi erdész és Dapsy Frigyes, m. kir. erdőgyakornok egyenként 160 frt alapítvánnyal kötvényben;

b) rendes tagokul vétettek fel:

Szentiványi Gyula, kir. ítélő-táblai tanácselnök; Mayer Károly, uradalmi erdőgondnok; Kézsmárky Sándor, püspöki erdész; Müller Henrik, m. kir. közalapítványi erdész; Známenák János, urad. erdész; Schvábik Ferencz, uradalmi erdész; Mítták Vilmos, erdőgyakornok; Jenek Rezső, uradalmi erdőmester; Jákói Géza, uradalmi erdész; Danielis Ede, kat. erdőbecslési felügyelő; Rényi József, üveggyáros és Jakab József, erdőakad. hallgató.

E jelentékeny gyarapodása egyesületünknek a letelt rövid idő alatt bizonyára örvendetesen lepi meg a tisztelt közgyű-

lést. Sajnos azonban, hogy ezzel szemben egyuttal veszteséget is kell bejelentennem, mely több érdemes tagtársunk elhalálózása által érte egyesületünket.

Elhunyt tagtársaink közé sorozandók:

Fogarasy Mihály, volt erdélyi r. kath. püspök.

Gróf Königsegg Aulendorfi Gusztáv, földbirtokos.

Füzy Dénes, ny. erdőmester.

Liptay Ferencz, nyug. honvéd őrnagy.

Továbbá: Jakab Imre, Henszler Lipót, Oszvald József, Laczkó Elek, Trattner Mihály és Gondos János érdemes tagtársaink.

E szomorú kötelesség teljesítésével befejezván jelentésemet, tiszteletteljesen kérem a közgyűlést, hogy az elhunyt tagtársak halála felett részvétét jegyzőkönyvileg is kifejezni méltóztatnék.

Egyesületi közlemények.

(Az Országos Erdészeti-Egyesület 1882. évi augusztushó 21., 22., 23., 24. és 25-dik napjain Máramarosmegyében megtartott rendes közgyűlésének jegyzőkönyve.)

Első ülés M.-Szigeten, a megyeház nagy termében.

A közgyűlés kezdődik 21-én reggel 8 órakor, Tisza Lajos ő excellentiája elnöklete alatt.

Jelen voltak:*) Tisza Lajos elnök ő excellentiája; Bedő Albert, első al-elnök.

Adriányi Arnold, kir. erdőfelügyelő, alapító tag;

Bikkal Nándor, m. kir. erdőigazgató, választmányi tag;

Blaschek Ede, urad. erdőfelügyelő, alapító tag;

*) A névsorba fel vannak véve a közgyűlés 2-ik, 3-ik és 4-ik ülésén megjelent tagok nevei is.